

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មតិឆ្លើយតបសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

ថ្លែងក្នុងពិធីផ្សព្វផ្សាយអំពីខ្លឹមសាររដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣

និងសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ នៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល ថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣

សូមគោរពគណៈអធិបតី

សម្តេច អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា សាស្ត្រាចារ្យ
មន្ត្រីរាជការ និង និស្សិត ទាំងអស់ជាទីរាប់អាន

ជាបឋម តាងនាមគណៈប្រតិភូក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង ក្នុងនាមខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ
ចំពោះគណៈគ្រប់គ្រងនៃសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល ដែលបានធ្វើលិខិតអញ្ជើញលេខ ០៦ ស.ភ.រ ចុះថ្ងៃទី
០៩ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៣ ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញមកធ្វើបាឋកថាផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ
ឆ្នាំ១៩៩៣ និង សមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនារសៀលថ្ងៃនេះ ហើយក៏សូមស្វាគមន៍យ៉ាង
កក់ក្តៅចំពោះវត្តមានឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញាទាំងអស់ ដែលបាន
បញ្ជូលក្នុងកាលវិភាគសិក្សានៃសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល ញ៉ាំងឱ្យមានពិធី ផ្សព្វផ្សាយនៅពេលនេះ ។

មុននឹងចូលដល់ប្រធានបទ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតឲ្យសមាសភាពគណៈ ប្រតិភូក្រុមប្រឹក្សា-
ធម្មនុញ្ញ វត្តមានថ្ងៃនេះ មាន

សម្តេច អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯ កឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ទាំងអស់
ជាទីគោរព នេះជាលើកទី៦ហើយដែលគណៈប្រតិភូក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញបានមកធ្វើបាឋកថាផ្សព្វផ្សាយ
នៅសាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាលនេះ ដែលជាមូលដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងវិក្រឹត្យការមន្ត្រីរដ្ឋបាលសាធារណៈ
មធ្យម និង ជាន់ខ្ពស់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ជាបន្ត ខ្ញុំមានកិត្តិយសជម្រាបពីប្រវត្តិរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ប្រទេសយើងដូចតទៅ ប្រទេសកម្ពុជា
ចាប់ផ្តើមមានរដ្ឋធម្មនុញ្ញតាំងពីឆ្នាំ១៩៤៧ មកម៉្លោះ ហើយបានផ្លាស់ប្តូរជាបន្តបន្ទាប់អស់ចំនួន០៦ លើក
មកហើយទៅតាមការផ្លាស់ប្តូររបបនយោបាយ ។ ប៉ុន្តែក្នុងរបៀបរាវរសៀលនេះ យើងលើកយកតែ
រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ដែលជាច្បាប់កំពូលរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និងសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ មកធ្វើជាប្រធានបទសម្រាប់ពិចារណាស្វែងយល់ ដោយមានលោកជំទាវ ខែម ធម្មរិទ្ធ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ជ្រើសតាំងដោយ ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ជាអ្នកឧទ្ទេសនាម ។

ខ្ញុំមានកិត្តិយស ជម្រាបជូនអំពីស្ថាប័នក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ។ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ គឺជាស្ថាប័នកំពូលមួយឯករាជ្យ និង អព្យាក្រឹត ដែលមានចែងក្នុង ជំពូកទី១២ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ និង ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រម លេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចាប់ផ្តើមបំពេញការងាររបស់ខ្លួនពីថ្ងៃទី ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨ នៅអគារ “ស” ក្នុងបរិវេណវិមានរដ្ឋប្រឹក្សា។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញមានសមត្ថកិច្ចធានាការពារការគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ បកស្រាយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ច្បាប់ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត និង ព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់ សព្វគ្រប់ហើយ ព្រមទាំងមានសិទ្ធិ ពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីករណីវិវាទកម្មទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និង ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ថ្វាយមតិព្រះមហាក្សត្រចំពោះសេចក្តីស្នើទាំងឡាយដែលសុំធ្វើ ការសើរើ និង វិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ ការសើរើ និង វិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ត្រូវហាមឃាត់ក្នុងកាលៈទេសៈប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន ឬ កាលបើ ប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស របបរាជានិយមអាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ ប្រការដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់គ្រងរាជសម្បត្តិ ប៉ុន្តែទ្រង់មិនកាន់អំណាច មិនអាចសុំកែប្រែបានជាដាច់ខាត ។

ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ថា ច្បាប់ និង សេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយនៃស្ថាប័ននានារបស់រដ្ឋ ត្រូវស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញជាដាច់ខាត ។ ការអនុម័តទាំងឡាយណាដែលរបស់រដ្ឋសភា ដែលផ្ទុយនឹងគោលការណ៍រក្សាការពារឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ បូរណភាពទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ឯកភាពនយោបាយ ឬ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ប្រទេសជាតិ នឹងត្រូវចាត់ទុកជាអសារសូន្យ ។ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ជាអង្គការតែមួយគត់ដែលមានសមត្ថកិច្ចសម្រេចអំពីមោឃភាពនេះ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ គឺជាសេចក្តីសម្រេចស្ថាពរ បិទផ្លូវតវ៉ា ហើយមានអានុភាពអនុវត្តទៅលើអំណាចទាំងអស់ដែលមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

ការបង្កើតស្ថាប័ននេះឡើង គឺដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ការកសាងនីតិវដ្តក្នុងព្រះរាជាណាចក្រនៃយើង ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ពិធីផ្សព្វផ្សាយក្នុងថ្ងៃនេះ អាចចាត់ទុកជា វគ្គរៀនសូត្រខ្លីមួយដែលអាចនាំឱ្យមាន ការយល់ដឹងមួយកម្រិតថែមទៀតអំពីរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៣ និង អំពី សមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីរួមគ្នាគោរព និង ប្រតិបត្តិ តាម ដូចបទប្បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៤៩ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ចែងថា ៖ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូប ត្រូវ គោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង គោរពច្បាប់ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្វាយព្រះពរ និង ជូនពរដល់សម្តេច អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ទាំងអស់ដែលចូលរួម សូម បានប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និង ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

បន្តទៅនេះ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតដឹកនាំកម្មវិធី ដោយសូមអញ្ជើញ លោកជំទាវ ប៉ែម ធម្មរិទ្ធី សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ធ្វើបាវកថា ។

សូមអរព្រះគុណ និង អរគុណ